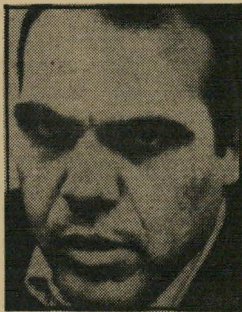

אני מוזהר!

אני מוזהר. אני מביע בזה את מחאתי החריפה באוזני הנהגת אש"ף ככלל, ובאוזני יאסר ערפאת כפרט. על פי חוק התועבה של ממשלת האחדות-הלאומית, אני יכול לנסוע לתוניס ולהביע את מחאתי באופן ישיר, פנים-אל-פנים. לכן אני עושה זאת כאן.

אני מוזהר על כך שצברייאל-בנא, המכונה אבוניראל, הורשה לבוא לאג'יר ולנהל משאומתן עם הנהגת אש"ף, ערכ כינוס המועצה הלאומית הפלסטינית. אני יודע שהיתה זאת תחבולה, כדי לתמרן את האיש אל מחוץ למחנה. הוצג לו תנאי שהוא לא יכול היה לקבלו: הצטרפותו

אבוניראל

ל"הצהרת קאהיר" של יאסר ערפאת, האוסרת פיגועים מחוץ לגבולות הארץ. תמורת הצטרפות זו הוצע לאנשיו להשתתף במועצה הלאומית, לא במעמד של חברים אלא של משקיפים. אפשר לטעון שזה היה טכסיס מחוכם. נעשה מחווה למען הד אחרות ("ליכוד השורות", בסלנג הפוליטי הפלסטיני), אך הובטח מראש שאירגונו של אבוניראל יישאר בחוץ. אני מצטער. עם כל הכבנה לי בעיות אש"ף בשעה זו, אני מוכן לקבל הסבר זה.

אבוניראל הוא רוצח. הוא אחראי לטבח בנמל-התעופה של וינה ורומא, לפיגועים בבתי-כנסת ובבתי-ישיבות. הוא רצח את ירדי סעיד המאמי ו"ל. הוא רצח את ירדי עיצאם אל-סרטאווי ו"ל. הוא רצח שני פטריטים פלסטיניים אלה בשל מאבקם האמיץ להגשמת המאוויים הלאומיים של עמם בדרך של שלום עם ישראל. הוא רצח שורה של אישים פלסטיניים נוספים. בשל חשד-שווא שהיו מעורבים במגעים איתי ועם ירדי. הם זועק מן הארמה. אין אף ישראלי אחד, אין אף ציוני אחד, שגרם לעניין הפלסטיני נזק מוסרי ומדיני כה חמור כמו האיש הזה. הוא נתן כמזיד את הווראה לרצוח את השגריר שלמה ארגוב בלונדון, ביודעו היטב כי בכך הוא מספק לאריאל שרון את האמת, המבוקשת כדי לפתוח במלחמת-הלבנון, שהביאה אסון על עמו. הוא פעל בשורתם של הצי תירס שרותים חשאיים, שכולם פועלים נגד העם הפלסטיני. פת"ח עצמו דן אותו למוות. יש גבול לטכסיסים פוליטיים. גם בשעת מצוקה, אסור לעבור את הקו האדום.

אבוניראל הוא מחוץ לכל תחום. מי שמוכן להושיט לו יד ולהחליף עימו מילה מכתים את עצמו ואת עמו. על כן אני מרגיש חובה מוסרית עמוקה למחות על כך כפה מלא.

הקיץ של גילה

פעמים אחרות במהלך הצגת-היחיד של גילה אלמגור, הקיץ של אביה, גרשתי כי עיני לחות. ישבתי באולם וראיתי הצגה, אבל באותה השעה גם הייתי במקום אחר, בזמן אחר.

זה היה באפריל 1960. כתבי אז סדרה של כתבות-דיוקן, תחת הכותרת "קלסטר".

גילה אלמגור היתה אז חשקנית צעירה, בלונדית עליזה, בראשית הצלחתה, אחרי שורה של כישלונות. עלה על דעתי שכדאי לכתוב עליה, וביקשתי לשוחח איתה. הסתבר שהיא עמדה לנסוע ביום הראשון בשבוע לחו"ל. בלית-כרייה קבענו שניפגש בשבת, בבית.

ישבנו בתרד-העבודה שלי. לקחתי את מכונית-הכתיבה. הכי נסתי נייר והתחלנו לשוחח, כשאני מחבר את הכתבה תוך כדי שיחה. זה לא היה ראיון של שאלות ותשובות, אלא כתבה בגוף שלישי.

ואז התרחש משהו. מה שהתחיל ככתבה רגילה הפך, לפתע, לחוויה טראומטית.

אני יודע איך זה קרה. אולי נגעתי בעצב חשוף, אולי נערך הראיון בדיוק ברגע הנכון, כשהדברים הבשילו בתוכה. אולי רתחו הדברים בתוך סיר-הלהיץ של נישמתה, והיה רק צורך לפתוח את המיכסה. אולי היה קל יותר לגילה לחשוף את עצמה ביודעה שהיא לא תהיה בארץ בשעה שהדברים יתפרסמו.

גילה אלמגור כבת הכובסת בהצגה

על כל פנים, התחלתי לשאול אותה על ילדותה, על הוריה — ולפתע התפרצו הדברים כמו מתוך הריגוע. לאבה רותחת של רגשות וזיכרונות נשפכה החוצה.

גילה התחילה לספר לי — ואולי לעצמה — דברים שהיא לא דיברה עליהם מעולם, שהיא לא הודתה בהם אף לעצמה. הכל פרץ החוצה — הילדות האומללה, הרגשתה שהיתה נערה מכוערת, ובעיקר החוויה הנוראה בגיל 10, כאשר נודע לה-מפי ילדה אחרת שהאיש שהיה אביה לא היה אלא אב חורג, וכי אביה האמיתי נהרג לפני שנולדה.

גילה סיפרה את הכל, איך התחילה להיות ילדה מרדנית ובעייתית, כיצד גנבה מאמה מעטפה חומה, ובה תמונות של אביה האמיתי, כיצד התגלגלה ממוסד למוסד. כיצד צעקה לעבר אביה החורג, כשזה העניש אותה: "אין לך זכות להרביץ לי אתה לא אבני".

ישבנו שעות. גילה דיברה, ואני כתבתי. הרגשתי שמשוהו משתחרר אצלה, שסיט של שנים עולה ונגלה, שהיא משתנה לנגד עיניי ממש, כאילו היינו בפגישה פסיכואנאליטית. למחרת היום טסה לחו"ל. אני פירסמתי את הכתבה, תחת הכותרת "מארילין ממלאבס" — רמז לכך שגילה עיצבה לעצמה אז דמות של מארילין מונרו, בעזרת שערותיה הצבועות ולא ידענו אז שגם למרילין מונרו היתה ילדות אומללה, שהיתה רדופת-טראומות ומלנכולית. לא חלמנו אז שהאלילה תשלח יד כנפשה. מלאבס היא, כמוכן, פתח-תיקווה, בשמה הערבי הקודם. כשחזרה גילה לארץ, היא היתה באמת אדם חדש. היא התגרשה מאילי גורליצקי, שעזמו היתה קשורה בנישואין בלתי-מאושרים. עד אז לא היה לה האומץ להתיי את הנישואין. לאחר-

אורי אבנרי אישי יותר

מכן התחילה להתייך עם יעקב אגמון, שהיה גרוש, והשניים נישאו.

נזכרתי הרבה פעמים בפגישה הזו. ריאיינתי בחיי מאות גברים ונשים, אך היו בהם רק ראיונות מעטים שהיו גם לי חוויה. זה היה אחד מהם. לא אחת שאלתי את עצמי מה היה קורה לגילה אלמלא אותה השיפה עצמית. לולא כן, האם היתה משתחררת ונותנת לחייה כיוון חדש?

זה היה לפני 27 שנים, שגילה היתה בת 21. השבוע עמדה על הבימה, וחזרה על אותה חוויה, שהפכה בידיה בינתיים ליצירת-אמנות. במשך 27 השנים זיקקה את הזיכרונות המכאיבים, התמורדרה איתם, תירגמה אותם לשפת התיאטרון. היא שיפשה את האבן הגסה, המחוספת. עד שהיתה ליהלום מבריק.

רקוויאם לעינתות

בדרך בין בתי ומישרדי עומד בית נטוש, ישן ויפה משנות ה-20, ולצידו עינתות. במשך השנים התרגלתי לראות בו את העץ הפרטי שלי. מרי אביב היה העץ מצמיח אלפי תותים אדומים, שהשחירו כעבור כמה ימים, ושהיו טעימים להפליא.

ביליתי מתחת לעץ ובתוכו שעות מאושרות רבות. קטפתי את התותים. התפתחו בינינו יחסים אישיים מאוד, עובדים-יזשבים, שהיו רואים אותי כשאני קוטף את הפרי, היו נגישים וקוטפים גם הם. לא פעם התאפקתי אך בקושי מלהתנפל עליהם. חמתי בערה בי להשחית. איך הם מעזים לקטוף מן העץ שלי?

לא אחת שאלתי את עצמי: אם אני מרגיש כך כלפי עץ שלא נטעתי אותו (מי יודע היכן האיש שנטע אותו לפני שנות רור או שניים?), איך צריך להרגיש חלקאי שנטע עצים ושגורש מנחלתו? העץ הבין לריגשותיי. הוא חמד לו לצוץ. הוא ניצל את מישחק האורות והצללים בין ענפיו כדי להתלבי. הייתי עומד בין ענפיו ומחפש את התותים השחורים, אך בגלל הצללים לא הבחתי באשכולות שלמים של תותים בשלים שהיו תלויים לפני עיניי ממש. כמעט שמעתי את העץ מצחקק.

לפני שנתיים בא מישהו מהעירייה וניסר את הגזע. הייתי מוועוע, אך רחל אשתי ניחמה אותי: העץ יצמח מחדש. לא האמנתי לה, אך ראה זה פלא: הטבע עשה את שלו. כעבור שנה שוב צמחו הענפים, והצמיחו תותים לרוב. השבוע, בעודי קוטף את התותים הראשונים, התקרב הרחפון העברי אל הבית הישן והנטוש. הוא הערים ערימות של חול.

אחריכך ניגש אדם, וכירו מנסרה חשמלית. הוא אמר לי, בנימוס, שהוא עומד לנסר את העץ. עומדים להתקין במקום מיגרש-חינה למכוניות, והעץ מפריע.

קטפתי את התותים האחרונים, כשאני מבכה בליבי את התותעץ (כך קראתי לו במחשבותיי). לא יכולתי להתרחק. עמדתי והסתכלתי כיצד נחתכים הענפים, ואחריהם הגזע.

כשהענפים כבר היו מונחים על הארץ, התכופתי וקטפתי עוד הרבה תותים. הייתי חייב זאת לעץ. הוא בוודאי לא היה רוצה כי ביום אסונו יאכרו גם התותים.

עכשיו עובד שם הרחפור. אולם כאשר עברתי במקום, ראיתי שהחלק התחתון של הגזע עדיין עומד במקומו. מי יודע, אולי יקום העץ באחד הימים לתחייה? אולי יחוסר עליו חלוצי הקידמה של עידן המכוניות הארוכות, כבואם להרוס את הבית הישן והיפה?

בזכות הניאוף

אני תומך בזכות-הניאוף של פוליטיקאים, כמו של כל אדם אחר, גבר ואשה. זהו עניין פרטי שבין הפוליטיקאי, אשתו ופרי-לגשו (וא, אם מרוב בפוליטיקאית, בינה לבין בעלה ומאהבה). הבעיה של גוברי הארט לא היתה פעילותו המינית, אלא שקרנותו וטיפשותו.

אין רע בנשיא נואף. יש רע בנשיא שקרן. ובעיקר בנשיא טיפש. ומי כמו אמריקאים למדו זאת.

הארט נשאל לגבי השמועות על עיסקיה-נשים שלו. אילו היה חכם ואמין, היה אומר: "זה לא עיסקכם. אם אתם חושבים שאני נשיא טוב ומוכשר, קחו אותי כמו שאני. ולא — עיסקיה-נשים אינם שייכים לעניין".

תחת זאת נתן תשובה מטופשת. הוא הכחיש את הכל והזמין את העיתונות לעקוב אחריו. כשנמצא עיתון מכובד שעשה זאת, נתפס בקלקלתו. גם נואף, גם שקרן, גם טיפש. סוף-פסוק.

טוב שאופיו התגלה בראשית הדרך, ולא למחרת בחירתו כנשיא ארצות-הברית, כפי שקרה לפלונג, שאולי אינו נואף, אך הוא שקרן וטיפש.

האם יש בישראל מנהיגים נואפים? בוודאי יש. זה לא צריך לעניין איש (מעבר לשעשועי רכילות) אלא אם כן המנהיג הוא עסקן דתי, המבקש לכפות עלינו חוקי-דת, למען טוהר-המיש"פחה", או אי עיסקיה-נשים שלו חושפים אותו לסחיטה ויוצרים סיכון ביטחוני.

אם לא, שיהיה לכריאות.

למען השם

השם של האיש הזה שיעג אותי. עיתוני ישראל קוראים לו "חשוגי" או "חשוגגי" — תעתיק של הכתיב המקובל באנגלית. ברור כי אין זה האיות הנכון. שאלתי מומחים, והם סיפקו לי כל מיני צורות של כתיב. כולן היו מוטעות. גם יעקב נימורדי, שניהל עימו עסקים רבים, והיודע ערבית היטב, קראו וכתבו, טעה באיות הערבי שסיפק לי.

כאשר רפנה ברק לראיין אותה, היטלתי עליה משימה: לקבל ממנו את האיות הנכון של שמו בערבית, כדי לאפשר לנו לאיית את שמו נכונה בערבית. (האלף-בית הערבי והאלף-בית העברי כמעט זהים.)

רפנה יצאה, ריאיינה וחזרה כשהיא מלאה חוויות וסקופים — ושכחה למלא שליחות זו. לכן, כשיצאה בשבוע שעבר בשנית להיפגש עם האיש, הרגשתי באוזניה שוב ושוב: נא להביא את השם בערבית. הזכרתי לה זאת בסבטלפון הבינלאומי. ואכן, הפעם זה סופי. רפנה ביקשה את האיש לאיית את שמו בערבית, והוא חתם לה את שמו פעמיים. הנה הפתק:

ובכן, זה סופי: האיות הנכון של השם הוא עדנאן אלחאשקגי. השי"י קבוצה.

בערבית מותר לנו, בכתוב מלא, להחליף את הקובוץ ב"ו". לכן, מעתה ולהלאה, אנהנו נאיית את שמו בהעולם הזה באופן מוחלט וסופי. כד: עדנאן אלחאשקגי.

זהו שם תורכי, מוצא מישפחתו של המיליארדר הסעודי הוא מתורכיה, כמו שמו של המפקד הערבי במלחמת-העצמאות. פאוזי אלי-קאוקגי. הג"ג" בסוף השם מסמן מיקצוע (כמו: דוכנג"ג — בעל דוכן, חנווני).

אם יש קורא יקר היודע תורכית — אולי יודיע לי מה זה "חאשוקג"?